

Ο ΤΡΙΚΑΛΙΝΟΣ ΚΛΑΡΙΝΙΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΚΙΑΣ

Αριστομένη Καλυβιώτη

Κατά τη διάρκεια του εικοστού αιώνα οι λαϊκοί πρακτικοί οργανοπαίχτες κράτησαν ζωντανή τη μουσική μας παράδοση. Κάποιοι απ' αυτούς σήμερα είναι πασίγνωστοι, οι περισσότεροι όμως παρέμειναν στην αφάνεια. Μερικοί από τους παλαιότερους είχαν την τύχη να αποθανατιστεί το παίξιμό τους, ηχογραφημένο, σε δίσκους 78 στροφών.

Ένας απ' τους τελευταίους, είναι ο τρικαλινός κλαρινίστας Γιώργος Βούκιας. Άνθρωπος ήσυχος και χαμηλών τόνων, έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στα Τρίκαλα. Κατά τη διάρκεια της καριέρας του είχε συμμετοχή, έστω και μικρή, στη δισκογραφία.

Μου ήταν εντελώς άγνωστος μέχρι που απέκτησα ένα δίσκο 78 στροφών, στην επικέτα του οποίου υπάρχει το όνομά του. Ο αείμνηστος συλλέκτης Χαράλαμπος Παυλόπουλος με πληροφόρησε ότι ήταν Θεσσαλός και συγκεκριμένα από τα Τρίκαλα. Ήταν εύκολο να τον αναζητήσω και με ευχάριστη έκπληξη πληροφορήθηκα ότι ήταν στην ενεργό δράση. Μέσω κοινών φίλων κανονίστηκε μία συνάντηση μαζί του στο εστιατόριο «Αχιλλείο» των Τρικάλων. Αυτό έγινε γύρω στο 1990. Η συζήτηση που κάναμε δημοσιεύεται, έστω και με καθυστέρηση, σήμερα. Την παραθέτουμε απλά, χωρίς επεμβάσεις, έτσι ακριβώς όπως έγινε:

Κύριε Γιώργο πότε γεννήθηκες, από πού είναι η καταγωγή σου;

Γεννήθηκα το 1914 στο Γαρδίκι Τρικάλων. Πατέρας μου ήταν ο Αθανάσιος Βούκιας. Είχα άλλα δύο αδέρφια και τέσσερες αδερφές.

Είχατε άλλον μουσικό στην οικογένειά σου;

Όχι, όλη η οικογένειά μου ήταν κτηνοτρόφοι.

Πως έμαθες κλαρίνο;

Πηγαίναμε στην Αθήνα τότε, κάναμε μικροπωλητές, πουλούσαμε πορτοκάλια, λουστράκια γινόμασταν... Κι' εγώ τότες, περνώ στην οδό Αθηνάς, εκεί σ' ένα υπόγειο κι' άκουσα κάτι κλαρίνα καλά. Κι' έκατσα στη σκάλα κι' άκουγα από το βράδυ μέχρι το πρωί. Μ' άρεσε η μουσική που έλεγαν. Κι' έτσι, μετά την άλλη μέρα ύστερα σκέφτηκα με τον Μπανιάκα¹ και του λέω: Θάρθεις και θα μου πάρεις και μένα ένα κλαρίνο. Ο Μπανιάκας ήταν παλνός. Είχε μια κάμαρη εκεί πέρα που μαζεύονταν πατριώτες κι' έπαιρνε ενοίκιο αυτός. Είμαστε μαζί εκεί πέρα. Και πήγα μαζί με τον Μπανιάκα και πήρα το κλαρίνο. Και μετά, ύστερα, βρήκα έναν δάσκαλο, ένα παιδί από τη Δοβραίνα, Αποστόλης Σταμέλος² λεγόταν, κλαρίνο έπαιζε.

Ήταν καλός;

Καλός; Τι θα 'πεί καλός; Είχε κάτι πλάκες, πολύ καλές!

- Η επικέτα του δίσκου που περιέχει το τραγούδι "ΒΑΣΙΛΙΚΗ" του Αθαν. Μπουρλιάκου. Παίζει κλαρίνο ο Γ. Βούκιας.

- Η επικέτα του δίσκου που περιέχει το τραγούδι "ΘΑΛΑΣΣΑ" του Γ. Βούκα.

- «Χορός Τυφλοσελίου 1937». Μπροστά ποζάρουν Καρδιτσιώτες και Τρικαλινοί οργανοπαίχτες. Από αριστερά καθιστοί: Ηλίας Καραπατάκης (αδελφός του Βασίλη) βιολί, Κώστας Φιλίππου (Καρακώστας) κλαρίνο, Σωτήρης Τσιτσιρίγκας κλαρίνο, Βασίλης Τόγγελος βιολί, Γιώργος Βούκας κλαρίνο, Θωμάς Σισίγκης λαγούτο και Χρίστος Σισίγκης βιολί. Πίσω από τον Τσιτσιρίγκα διακρίνεται, με το λαγούτο, ο Αλέξης Μπλάνας.

Και πήγα πολύ καιρό σ' αυτόν εκεί πέρα κι' αυτός μ' έμαθε.
Σ' άλλον δεν έχω πάει.

Αυτό πότε έγινε; Πόσων χρονών ήσουν τότε;

Τότε ήταν το 1932. Ήμουν δεκαοχτώ χρονών.

Μέχρι πότε έμεινες στην Αθήνα;

Ερχόμασταν το καλοκαίρι στο Γαρδίκι και το χειμώνα πήγαινα στην Αθήνα. Μόλις ξαναπήγαινα στη Αθήνα, ξαναέκανα μαθήματα στον Σταμέλο. Κατεβαίναμε μήνα Σεπτέμβριο, μόλις περνούσε ο Αύγουστος, στην Αθήνα. Μας έπαιρνε η άνοιξη.

Μέχρι πότε γινόταν αυτό;

Μέχρι το 1938-39. Μετά πήγαμε στον πόλεμο. Μετά, ύστερα, ξαναήρθαμε εδώ. Μετά δουλεύαμε, είχαμε βγει έξω.

Δούλευες σαν οργανοπαίχτης;

Μετά τον πόλεμο, το χειμώνα πηγαίναμε στα Φάρσαλα, είχαμε κτηνοτροφία. Κι' απ' το 1948 ήρθαμε στα Τρίκαλα. Γιατί ήταν ανταρτοκρατούμενο απάνω, είχαμε κτηνοτροφία και δεν μας άφησαν. Πέρασαμε το καλοκαίρι εδώ στο Γοργογύρι και μετά, ύστερα, δεν μπορούσαμε να πάμε πουθενά. Κάτω ήταν ανταρτοκρατούμενο, εδώ ήταν το ίδιο και τα πουλήσαμε, ότι είχαμε και δεν είχαμε και ήρθαμε και φωλιάσαμε εδώ μέσα, στα Τρίκαλα κι' από 'δω δεν ξαναφύγαμε.

Έπαιξες επαγγελματικό κλαρίνο πριν από τον πόλεμο;

Από το 1931 πήγαινα, όπως σου είπα, σε δάσκαλο. 1933, 1934, μετά, ύστερα, δεν μπορείς να τα μάθεις όλα απ' το δάσκαλο. Μαθαίνεις και μόνος σου. Και βγήκα μετά.

Έμαθες ποτέ μουσική με νέτες;

Όχι.

Μετά τον πόλεμο είχες ασχοληθεί αποκλειστικά με το κλαρίνο;

Είχαμε και την κτηνοτροφία. Από το 1949 και μετά αποκλειστικά με το κλαρίνο. Το 1948 τελειώσαμε με τα ζώα. Είμαστε στο Γοργογύρι, εδώ πάνω στα ριζά του Κόζιακα. Δηλαδή, αν είχαμε χίλια γιδοπρόβατα μας τα 'φάγαν και 'μείναν καμιά πεντακοσαριά και δεν είχαμε που να πάμε και τα φέραμε εδώ και τα δώσαμε 50 δραχμές το κεφάλι. Πάν' τζάμπα. Γιατί δεν μπορούσαμε να πάμε πουθενά. Είπανε στον μακαρίτη τον πατέρα μου να τα πουλήσετε να μη σας πάρει η μπόρα και σας και σας σκοτώσουν πουθενά. Και τα πουλήσαμε τότες κι' εδώ τραβιόμασταν ύστερα.

Τους δίσκους γραμμοφώνου που «γύρισες», πότε τους ηχογράφησες; Πώς έγινε και τους ηχογράφησες;

Πότε ακριβώς δεν θυμάμαι, ποια χρονολογία. Πριν τον πόλεμο, 1937, 1938; Είχαμε βγάλει με τον Θανάση τον Μπουρλιάσκο³ τον βιολιστή, από την Καρδίτσα, την «Καρδιτσιώπια». Είναι στην Κολούμπια, στον Λαμπρόπουλο.

Με ποιούς άλλους έβγαλες δίσκους;

Με τον Τόγελο⁴. Έβγαλα το «Θάλασσα» και τον «Γιάννη τον Μπερτιανό», μισό τσάμικο και μισό συρτό, στην Οντιόν. Τώρα τελευταία έβγαλα σε μικρό δίσκο (σ.σ. 45 στροφών) ένα «Χειμαριώτικο».

Πόσους δίσκους «κτύπησες» συνολικά;

- Πανηγύρι στην Τσούρτσια Τρικάλων 1935-1940. Μπροστά οι μουσικοί καθιστοί, από αριστερά: Γεώργιος Μπανιάσας βιολί, Χρήστος Μιανιάκας κλαρίνο, Γιώργος Βούκιος κλαρίνο, Βασίλης Τόγελος βιολί και Αλέξης Μπλάνας λαγούτο.

- Πανηγύρι στο Γαρδίκι (ι) Τρικάλων γύρω στο 1955. Καθιστοί από αριστερά: Βασίλης Τόγελος βιολί και ο Γιώργος Βούκιος που κερνάει κάποιον τσίπουρο. Δεν διακρίνεται καθαρά ο οργανοπαίκτης με το λαγούτο.

Που να ξέρω; Δεν θυμάμαι⁵.

Ο Βασίλης Τόγελος που «γυρίσατε» τον άλλο δίσκο ποιός ήταν;

Γαρδικιώτης ήταν. Μ' αυτόν ξεκινήσαμε. Αυτός έπαιζε βιολί και μαζί ξεκινήσαμε όλα αυτά τα χρόνια. Τραγουδούσε κιόλας.

Με τον Δημοσθένη Βλαχαγγέλη⁶ συνεργάστηκες;

Ο Βλαχαγγέλης τραγουδούσε κι' έπαιζε και λαγούτο. Και τώρα τραγουδάει. Είναι στην Αθήνα. Παίξαμε πολλές φορές μαζί. Έβγαλε πολλούς δίσκους. Με τον Μαλιάρα έχει, με τον Καρακώστα και πολλούς άλλους.

Με ποιούς άλλους οργανοπαίκτης συνεργάστηκες;

Δούλεβα компания εδώ με τον Κώστα τον Ακρίβο, τον Αναστασίου τον Σιύρο που έπαιζε κιθάρα, αρμόνιο μ' έναν από τα Φάρασα και ένα βιολί από τις Σοφάδες Καρδίτσας τον Θωμά το Δημητρίου. Επίσης συνεργάστηκα με τον Χρήστο

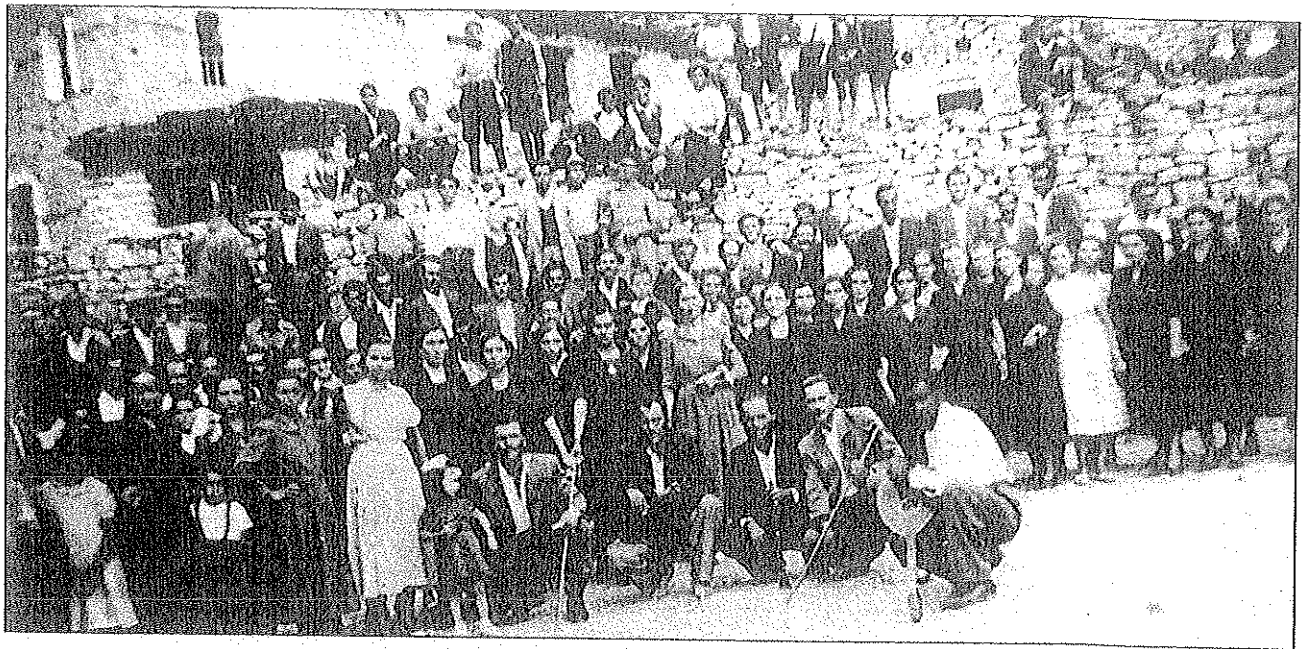
Ζυγοβίνα⁷. Έβγαλε δίσκους με τον Μπανιάκα ο Ζυγοβίνας. Μετά ήρθαν εδώ, γιατί έχει γαμπρό από αδερφή ο Ζυγοβίνας, τον Σπύρο Αναστασίου. Έχει χρόνια που πέθανε.

Στην Αθήνα, εκτός από τον Σταμέλο, ποιούς μουσικούς γνώρισες και με ποιούς έπαιξες μαζί;

Εμείς είχαμε τους πατριώτες εκεί πέρα που δουλεύαμε. Πηγαίναμε με τον Μπανιάκα μαζί.

Με τον Νίκο Καρακώστα δούλεψες ποτέ μαζί;

Όχι. Έχω πάει όμως σ' ένα μαγαζί που δούλευε αυτός, είχε δουλειά αλλού και πήγα εγώ και δούλεψα δυο τρεις βραδύς. Για τον Νίκο Καρακώστα λέω, τον παππού. Όταν πηγαίναμε αργότερα στην Αθήνα ερχόνταν όλοι αυτοί, Ζυγοβίνας, Ακρίβος... Όταν είχαμε δουλειά δουλεύαμε με πατριώτες. Συγκεντρωνόμασταν όλοι μαζί. Δεν Δουλέψαμε με άλλους.

- Πανηγυρι στο Γαρδίκι Τρικάλων στην δεκαετία του 1950. Διακρίνονται καθιστοί: Βασίλης Τόγελος (δεύτερος από αριστερά) βιολί, Γ. Βούκλιας κλαρίνο και Γιάννης Γκάσος (τελευταίος) λαγούτο.

- Πανηγύρι στην Πολυθέα Τρικάλων γύρω στο 1955. Μπροστά καθιστοί οι μουσικοί, από αριστερά: Βασ. Τόγελος βιολί, Γ. Βούκλιας κλαρίνο και Γιάννης Γκάσος λαγούτο.

Ποιοί ήταν παλαιοί οργανοπαίχτες στα Τρίκαλα; Άκουσες τίποτα για τον Σουλειμάνη;

Για τον Σουλειμάνη άκουσα, αλλά δεν τον γνώρισα, δεν τον ξέρω ποιος ήταν. Εδώ ήταν πιο παλιός ο Καρακώστας ο Νίκος. Ήταν ένας άλλος Μπροσιούρας. Ο Θανάσης ο Λαβίδας^β κλαρίνο, ήταν καλός αυτός. Είχε παιδιά πολλά στην Αθήνα, τον Μήτσο τον Λαβίδα που έπαιζε βιολί, τον Αντώνη τον Λαβίδα που έπαιζε κλαρίνο, τον Κώστα τον Λαβίδα που έπαιζε σαντούρι, αυτός πέθανε εδώ. Είναι ακόμη ένας Λαβίδα Φάνης, στην Αθήνα. Άλλο παιδί του Λαβίδα είναι ο Βασίλης, που ζει εδώ στα Τρίκαλα, αλλά τώρα δεν παίζει.

Έχεις ακούσει τίποτα για το «Τρίο Τσιτσομίτσος» που «γύρισε» δίσκους με βλάχικα τραγούδια;

Ο Τσιτσομίτσος ή Τζαμίτσος, το κανονικό του όνομα ήταν Δημήτρης Μπλάνας, έπαιζε, μαζί με τον Νίκο τον Μπράχο. Ο Τζαμίτσος έπαιζε βιολί και ο Μπράχος κλαρίνο. Έβγαλαν δίσκους το «Βούλω Τσιβούλω», «Λα πάτρο τσίντζι Μάρ-

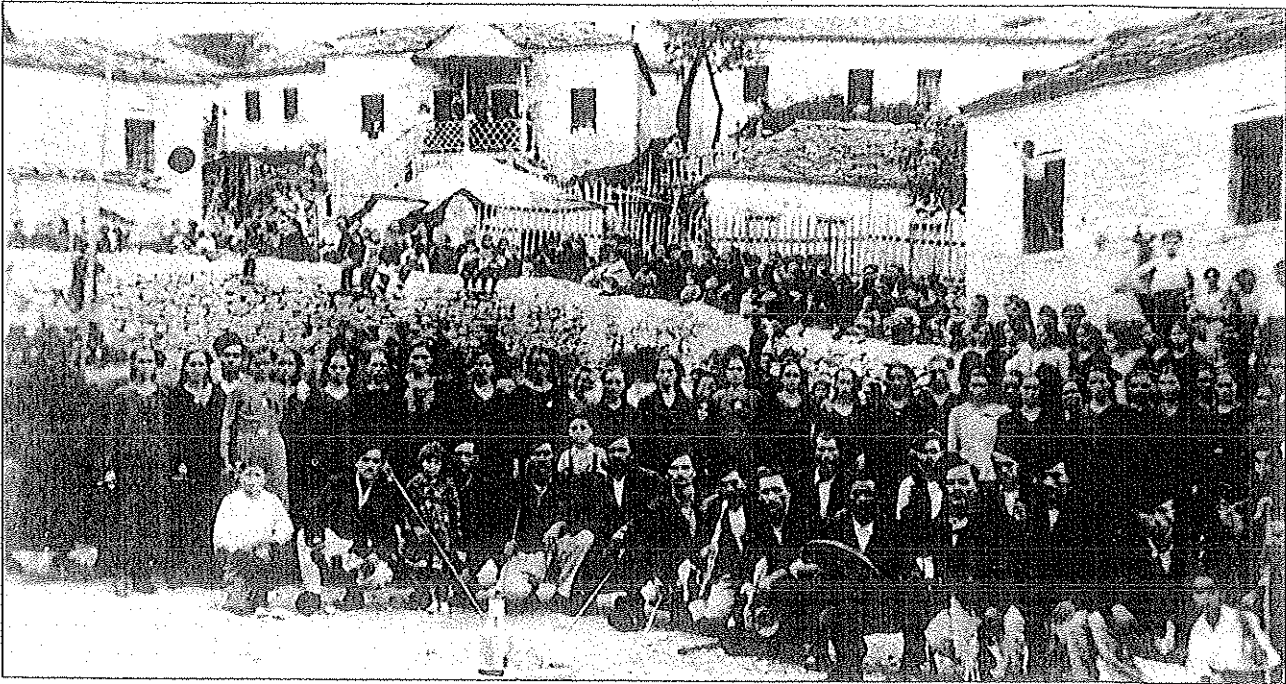
μαρι» και κάτι τέτοια πράγματα. Το παρατσούκλι του Μπράχου ήταν Τσιώλας. Ο Θανάσης Μπράχος, που σκοτώθηκε στα Κανάλια Καρδίτσας, ήταν εξάδελφος του Νίκου Μπράχου. Ο Νίκος ήταν καλός οργανοπαίχτης. Είχε έναν αδερφό τον Βασίλη, μεγαλύτερό του, που πέθανε εδώ στα Τρίκαλα. Έχει ακόμα έναν αδερφό τον Σωτήρη που έχει φύγει χρόνια στην Αθήνα, έπαιζε καλό λαγούτο. Παλιοί ήταν ο Γιώργος ο Βαλαχάς βιολί, ο Μήτρος ο Βαλαχάς, πατέρας του, πολύ καλό βιολί. Ζούσε στην Καρδίτσα. Άλλοι ήταν ο Στέλιος ο Μπλάνας καλό βιολί, ο Αχιλλέας ο Μπλάνας καλό λαγούτο.

Με τον Τσιτσάνη είχες γνωριστεί;

Είχαμε γνωριμία, αλλά δεν είχαμε επαφή. Μπουζούκια αυτός, δημοτικά εμείς.

Τραγουδιστές ποιοί σ' άρεσαν;

Καλοί τραγουδιστές εδώ στην περιοχή ήταν ο Δημοσθένης Βλαχαγγέλης που είχε παρατσούκλι «Καλαντζάκος» και ο πατέρας του Κώστας με το παρατσούκλι «Καλατζής», ήταν

- Πανηγύρι στο Γαρδίκι Τρικάλων 1935 - 1940. Διακρίνεται μπροστά καθιστός, με το λαγούτο, ο Αλέξης Μπλάνιας. Δεξιά του καθιστός ο Γιώργος Βούκιος. Έχει δώσει το κλαρίνο στον διπλανό του. Ανάμεσα και πίσω τους ο Βασ. Τόγελος.

κι' αυτός πολύ καλός. Πολύ καλός στα κλέφτικα ήταν ο Μήτσος Αραπάκης στην Αθήνα. Ο Κώστας ο Ρούκουνας ήταν καλός.

Ο Μπανιάκας¹⁰ μου είχε πει πως ο Μήτσος Αραπάκης ήταν ο καλύτερος απ' όλους, συμφωνείς;

Συμφωνώ, ήταν ο πιο καλός απ' όλους. Κλαρίνο καλό στην Αθήνα ήταν ο Σταμέλος. Ο Κώστας ο Γιαούζος πολύ καλός. Ο Γιάννης ο Κυριακάκης πολύ καλός. Ο Θόδωρος Αγαπητός καλός.

Με σμυρνιούς οργανοπαίχτες, πρόσφυγες, είχες επαφή στην Αθήνα;

Γνώρισα έναν που έπαιζε ούτι, έμενε στο Πολύγωνο, στην Σχολή Ευελπίδων στην Αθήνα. Δεν θυμάμαι πως τον έλεγαν.

Ούτια έπαιζαν καθόλου στα Τρίκαλα;

Δεν έπαιζε κανένας.

Τον Βάιο τον Μαλιάρη τον γνώριζες;

Μόνο τον γνώριζα; Έχουμε παίξει και μαζί. Πολύ καλός ήταν. Έδωσε τα φώτα στα μέρη της Λάρισας, σ' όλους. Είχε φήρμα μεγάλη.

Γνώρισες παλιούς οργανοπαίχτες από τον Βόλο;

Στον Βόλο ξέρω μόνον τον Θεοκάρη Παντίδη. Επίσης γνώρισα τον Γιάννη τον Τσικώνη που παίζει κλαρίνο.

Τους Νταλαραίους από την Καρδίτσα τους γνώριζες;

Νταλάρης ήταν ένας στην Αθήνα, έπαιζε βιολί. Χρήστο τον έλεγαν¹¹, θείος του Αχιλλάκου απ' την Καρδίτσα. Πέθανε κι' ο Αχιλλάκος¹². Άλλους στην Καρδίτσα γνώριζα τον Τσιπορίγκα τον Σωτήρη, τον Χρήστο Μπανιάκα που έμενε μεταπολεμικά στην Καρδίτσα. Ερχόταν συνέχεια στο Γαρδίκι. Έπαιζε κλαρίνο μαζί με έναν Στέργιο Μαλακασιώτη, Δημητρούλας ήταν το κανονικό του όνομα.

Ποιούς άλλους παλιούς θυμάσαι;

Ήταν ένας Δημήτριος Χαλδέςας που πέθανε στον Τύρναβο, κλαρίνο καλό και ο πατέρας του λαγούτο καλό.

Πως φτιάχνατε τις κομπανίες;

Όταν φτιάχναμε κομπανία το καλοκαίρι, δεν φτιάχναμε για μια Κυριακή, φτιάχναμε για όλο το καλοκαίρι και όλο τον χειμώνα. Έφτιαξα κομπανίες, όπως σου είπα με τον Ζυγοβίνα, τον Τόγελος... Είχαν έναν με ακορντεόν απ' το Κλεινοβό, Μπασιούρης λεγόταν. Έπαιρνα όποιον άλλον έβρισκα εύκαιρο. Είχα έναν λαουτιέρη δέκα - δώδεκα χρόνια, Γιάννης Γκάσος, απ' την Καρδίτσα. Γαμπρός απ' αδερφή του Σπύρου του Καραμέρη που έπαιζε κλαρίνο. Πέθανε πριν κανά δυο χρόνια.

Πως βλέπεις σήμερα τα δημοτικά συγκροτήματα, ακουλουθούν την παράδοση;

Οι πολύ νέοι τα μπασταρδεύουν. Παίζουν ένα τσάμικο και ρίχνουν ταξίμι. Τούρκικο πράμα. Μπερδεύουν τη δουλειά, την έχουν χαλάσει τη δουλειά τη δημοτική.

Παίζεις ακόμα; Είσαι ευχαριστημένος απ' τη ζωή σου σαν οργανοπαίχτης;

Καλά πέρασα, άλλη δουλειά δεν έκανα. Από τότες που βγήκαμε δεν σταματήσαμε καθόλου, είχαμε φήρμα, είχαμε δουλειά, σ' όλα τα χωριά εδώ τ' Ασπροποτάμου. Τι πανηγύρια, τι γάμους, τι αρραβώνες, δεν μας άφησαν καθόλου! Μεσοχώρες, αυτού μέσα, όλα τα χωριά τα έχω γυρίσει. Όλο αυτού μέσα δουλεύαμε. Είμαι ευχαριστημένος.

Έτσι τελείωσε η συζήτηση με τον Γιώργο Βούκια. Από τότε διατηρήσαμε μια φιλική σχέση και πάντα είναι πρόθυμος να μου δίνει όποια πληροφορία του ζητάω. Κάποτε του χάρισα μια κασέτα με δικές του παλιές ηχογραφήσεις, γιατί δεν είχε καμμία. Αφού με ευχαρίστησε, με ρώτησε μήπως τυχόν έχω έναν δίσκο σόλο κλαρίνο με το «Χειμαριώτικο» του Απ. Σταμέλου. Όταν του έδωσα κι' αυτό το τραγούδι, η χαρά, που άκουσε ξανά τον παλιό του δάσκαλο, ήταν μεγαλύτερη, παρά για τα δικά του τραγούδια.

Σήμερα ο Γιώργος Βούκιος έχει σταματήσει να εργάζεται επαγγελματικά σαν κλαρινίστας. Ζει πάντα στα Τρίκαλα.

Η ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΟΥΚΙΑ

A/A Εταιρεία - Αριθμός δίσκου	Χρον.	Τίτλος τραγουδιού	Εκτελεστές
1. COLUMBIA DG 6472/CG 1914	1939	ΚΑΡΔΙΤΣΙΩΤΙΣΣΑ - Τσάμικο Αθ. Μπουρλιάσκου	Αθ. Μπουρλιάσκος με κλαρίνο Γ. Βούκια
2. COLUMBIA DG 6472/CG 1915	1939	ΒΑΣΙΛΙΚΗ - Συρτό Αθ. Μπουρλιάσκου	Αθ. Μπουρλιάσκος με κλαρίνο Γ. Βούκια
3. ODEON GA 7087/190975a/Go2890	1938	ΒΟΥΛΟ ΤΣΙΒΟΥΛΟ Διασκευή Περισιτέρη	Σόλο κλαρίνο Γ. Βούγια
4. ODEON GA 7087/190975b/Go...	1938	ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΥΛΑ Διασκευή Περισιτέρη	Σόλο κλαρίνο Γ. Βούγια
5. PARLOPHONE B 74289-I/Go4829	1953	Ο ΓΙΑΝΝΗΣ Ο ΜΠΕΡΑ- ΤΙΑΝΟΣ - Τσάμικο Γεωργίου Βούκια	Β. Τόγελος συνοδεία Λαϊκής Ορχήστρας μετά κλαρίνου Γ. Βούκια
6. PARLOPHONE B 74289-II/Go4830	1953	ΘΑΛΑΣΣΑ - Καλαματιανό Γεωργίου Βούκια	Β. Τόγελος συνοδεία Λαϊκής Ορχήστρας μετά κλαρίνου Γ. Βούκια
7. LYRA (45 στροφών) L1191/L10571	1966	Η ΑΜΕΡΙΚΗ - Τσάμικος Γ. Βούκια	Κ. Ακρίβος, με κλαρίνο Γ. Βούκια
8. LP με γενικό τίτλο "Τραγούδια και χοροί της Στεριάς", MINERVA 22003	1965	ΓΙΑΝΝΕΝΑ - Συγκαθιστός χορός	Σόλο κλαρίνο Γ. Βούκια

1. Χρήστος Μπανάκας (1896-1988). Κλαρινίστας καταγόμενος από το Γαρδία Τρικάλων. Πληροφορίες για τη ζωή και δισκογραφία του στο άρθρο του υπογράφοντα: «Ο Καρδιτσιώτης οργανοπαίκτης Χρήστος Μπανάκας», περιοδικό «Γνώση και Γνώμη», τόμος Δ', Καρδίτσα 1985.

2. Απόστολος Σταμέλος (1901-1981). Κλαρινίστας από τη Δόμβραϊνα Βοιωτίας. Πληροφορίες για τη ζωή του σε άρθρο του Χαρ. Παυλόπουλου «Το Λαϊκό κλαρίνο στην Ελλάδα», εφημ. «Τα Νέα του Κλειστού», τεύχος 36, Οκτώβριος 1985.

3. Αθανάσιος Μπουρλιάσκος (1914-1995). Βιολιστής και συνθέτης από την Καρδίτσα. Πληροφορίες για τη ζωή και τη δισκογραφία του στο άρθρο του υπογράφοντος «Καρδιτσιώτες λαϊκοί οργανοπαίχτες. Η οικογένεια Μπουρλιάσκου», περιοδικό «Καρδιτσιώτικα Χρονικά», τόμος II, Καρδίτσα 1996.

4. Βασίλης Τόγελος (1906-1987). Βιολιστής και τραγουδιστής από τα Τρίκαλα.

5. Η δισκογραφία του Γιώργου Βούκια δημοσιεύεται εκτός κειμένου σε σχετικό πίνακα.

6. Δημοσθένης Βλαχαγγέλης (1916-1999). Τρικαλινός λαουτιέρης και τραγουδιστής. Γνωστός από τη δισκογραφία των 45 και 33 στροφών.

7. Κώστας Ακρίβος, Σπύρος Αναστασίου, Χρήστος Ζυγοβίνας

(1927-1989). Τρικαλινοί οργανοπαίχτες, γνωστοί από τη δισκογραφία των 45 και 33 στροφών.

8. Για την οικογένεια Λαβίδα πληροφορίες στο δημοσίευμα του Χαράλαμπου Παυλόπουλου: «Το Λαϊκό κλαρίνο στην Ελλάδα», εφημερίδα «Τα Νέα του Κλειστού», τεύχος 19, Ιούλιος 1983.

9. Πληροφορίες για τον θάνατο του Θανάση Μπράχου και άλλων οργανοπαίκτων, από γερμανικό βομβαρδισμό, στο χωριό Κανάλια Καρδίτσας, τον Δεκαπενταύγουστο του 1943, στο άρθρο του υπογράφοντος «Καρδιτσιώτες λαϊκοί οργανοπαίχτες: Η οικογένεια Σισίνη», περιοδικό «συλλογές», τεύχος 200, Μάιος 2001.

10. Όπως προηγούμενη υποσημείωση 1.

11. Χρήστος Νταράλας (1880-1942). Βιολιστής από την Καρδίτσα, πατέρας του Λουκά Νταράλα και παππούς του Γιώργου Νταλάρα.

12. Αχιλλέας Νταλάρας (1909-1985). Βιολιστής από την Καρδίτσα. Πληροφορίες για την οικογένεια Νταλάρα ή Νταράλα στο άρθρο του υπογράφοντος «Η οικογένεια Νταλάρα ή Νταράλα», περιοδικό «Καρδιτσιώτικα Χρονικά», τόμος I, Καρδίτσα 1995.

Ευχαριστούμε τους Μιχ. Πιτσάκο και Δημ. Νινίκα για τη βοήθειά τους. Ακόμα την Α.Ε.Π.Ι και τον υπεύθυνο του αρχείου της Σωτήρη Λυκορόπουλο.